

HADİS

AİHL / 10.SINIF

3. HADİS TARİHİ

4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

Hicri 2. (m.8) asrın ortalarına doğru başlayan tasnif faaliyeti çok hızlı bir şekilde gelişmiştir.

H.3. (m.9) asırda bütün hadislerin bir araya getirilmesi,
hadisle meşgul olanların çoğalması
ve
büyük muhaddislerin yetişmesiyle zirveye ulaşmıştır.

4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

Bütün hadislere ulaşma imkânının ortaya çıktığı bu asırda bazı âlimler hadisler üzerinde ciddi araştırmalar yapmış, bu konuda uzmanlaşmış ve sahih rivayetleri içeren, ayrıca herkes tarafından kabul gören hadis eserleri meydana getirmişlerdir.

Bunların en itibar edilenleri sonradan Kütüb-i Sitte (altı temel hadis kitabı) adıyla meşhur olan eserlerdir.

4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

Buhârî

Tam adı, Ebu Abdillâh Muhammed b. İsmâîl el-Buhârî'dir.

Genç yaştan itibaren ilmî seyahatlere başlamıştır.

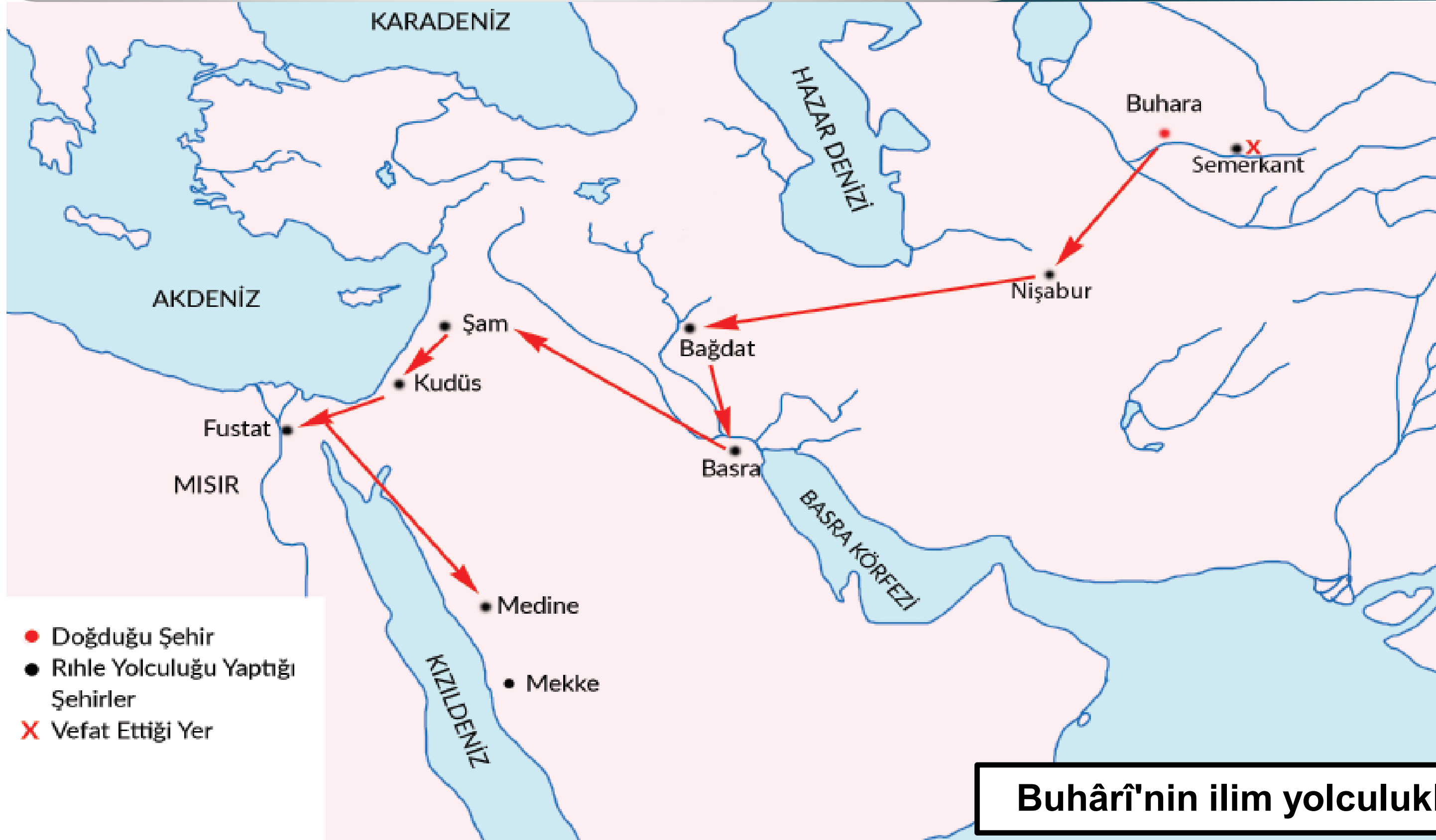
Önemli ilim merkezlerini dolaşarak devrin en meşhur muhaddislerinden hadis okumuştur.

Buhârî hadis ilminde eşsiz bir otoritedir.

O, sadece sahih hadisleri bir araya getirmeye çalışan ilk kişidir.

Hicri 256 (870) yılında vefat etmiştir.

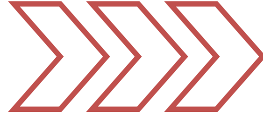
4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

Buhârî'nin ilim yolculukları

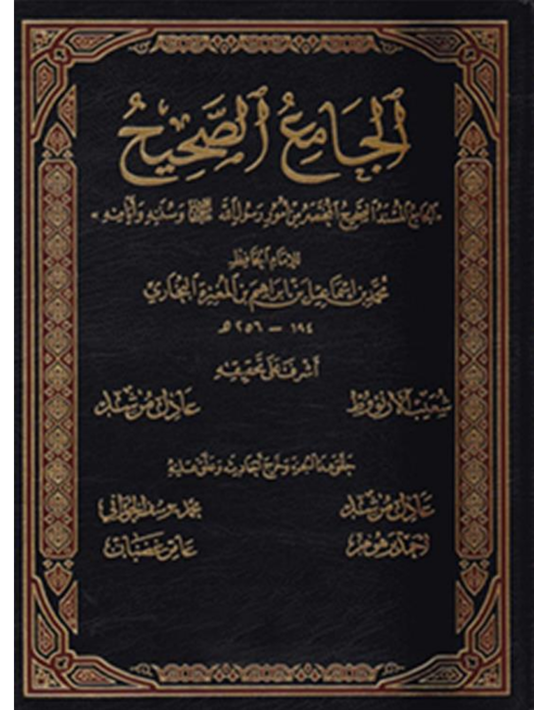
4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

Buhârî

el-Câmiu’s-Sahih

On altı yılda tamamladığı eser, devrinin hadis otoriteleri tarafından takdir toplamıştır.
İslam dünyasında ilim ehli tarafından Kur'an-ı Kerim’den sonra en sahih kitap kabul edilmiştir.

Müslim

Tam adı, Ebü'l-Hüseyn Müslim b. Haccâc el-Kuşeyrî'dir.

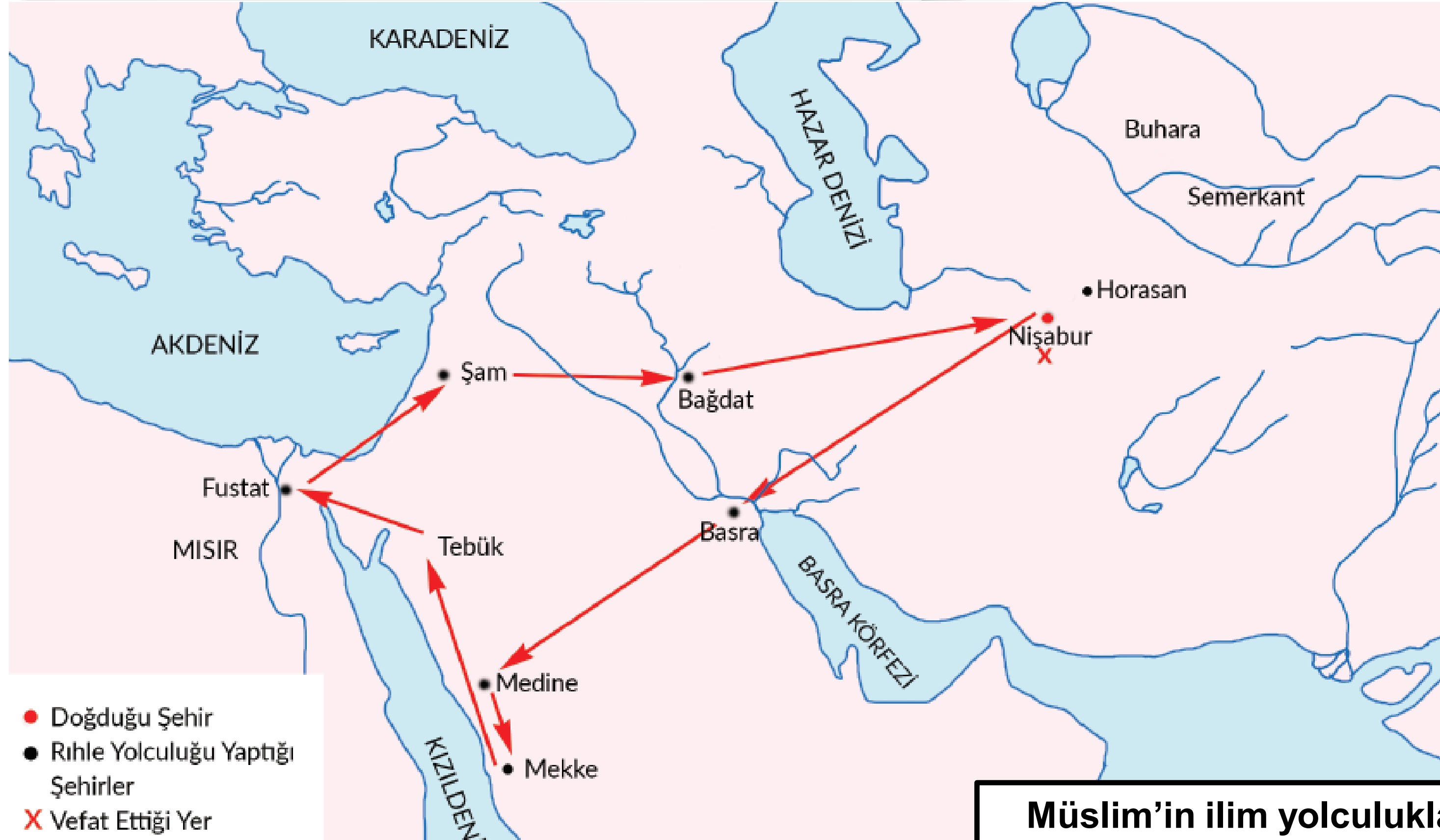
On iki yaşından itibaren hadis öğrenmeye başlamıştır.

Önemli ilim merkezlerini dolaşarak meşhur hocalardan istifade etmiştir.

Buhârî ve Ahmed b. Hanbel hocaları arasında yer alır.

Hicri 261 (875) yılında vefat etmiştir.

4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

Müslim'in ilim yolculukları

4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

Müslim

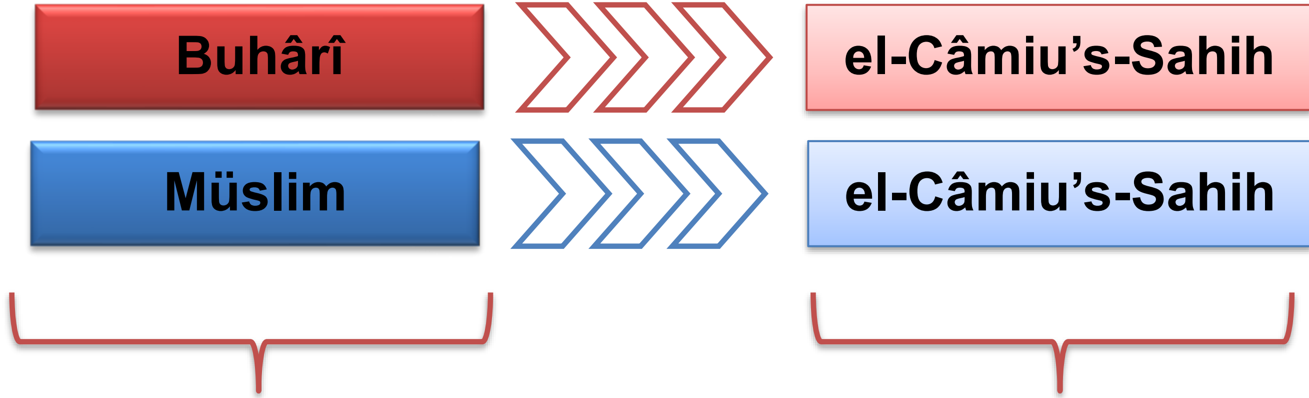

el-Câmiu’s-Sahih

Hocası Buhârî gibi sadece sahih hadis toplamak için gayret etmiştir.

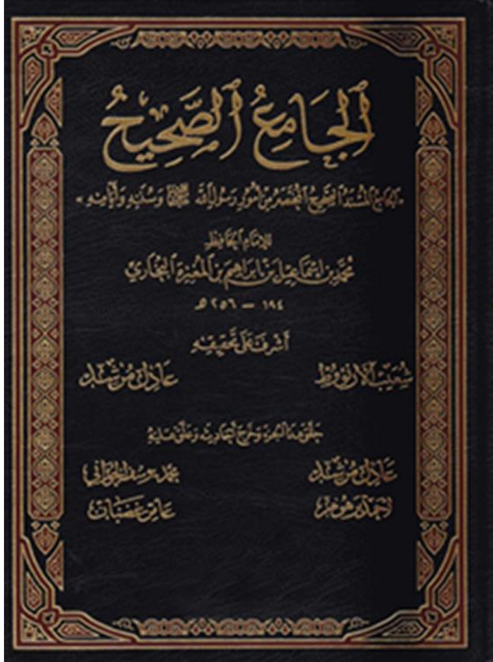
On beş yılda tamamladığı eser, devrin bazı ünlü muhaddislerinin onayını ve takdirini almıştır.

Bu iki muhaddise **Şeyhân** veya **Şeyhayn** (iki büyük hadis âlimi) ismi verilmiştir.

Bu eserler **Sahihân** veya **Sahihayn** (sadece sahih hadis ihtiva eden iki eser) ismiyle meşhur olmuştur.

Hem Sahih-i Buhârî hem de Sahih- i Müslim'de yer alan hadisler en sahih metinler kabul edilmiştir.

Bu hadisler özel olarak Müttefekun aleyh (Buhârî ve Müslim'in üzerinde ittifak ettiği hadis) şeklinde isimlendirilmiştir.

Tirmizî

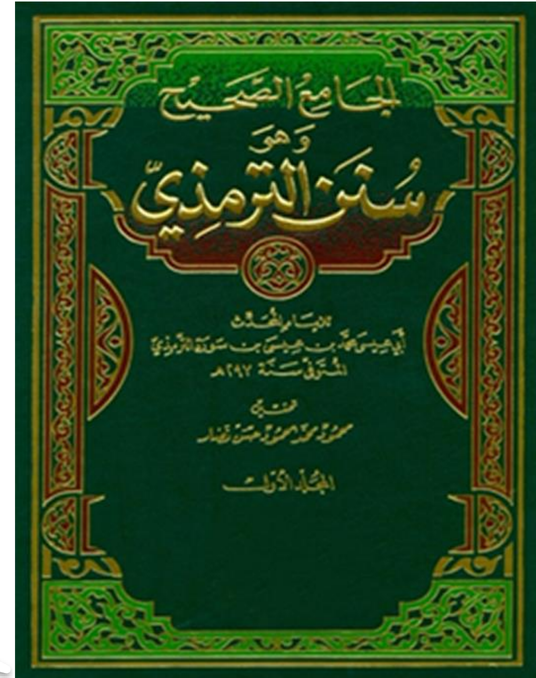
- Tam adı, Ebu Îsâ Muhammed b. Îsa et-Tirmizî'dir.
- Memleketinde aldığı ilk eğitiminden sonra ilim merkezlerini dolaşmıştır.
- Devrinin meşhur âlimlerinden hadis okumuştur.
- Hocaları arasında Kütüb-i Sitte müelliflerinden Buhârî ve Müslim gibi muhaddisler bulunmaktadır.
- Hicri 279 (892) yılında vefat etmiştir.

Tirmizî

es-Sünen

Eser, bazı kimseler tarafından el-Câmi', bazılarınca da es-Sünen olarak isimlendirilmiştir. Devrinin önemli bir kısım âlimleri tarafından takdir görmüştür.

Ebu Dâvûd

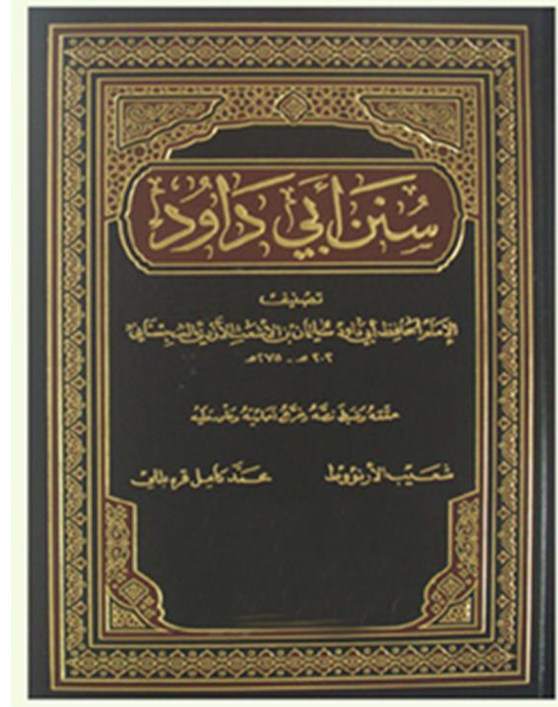
- Tam adı, Ebu Dâvûd Süleyman b. Eş'as es-Sicistânî'dir.
- Genç yaşından itibaren ilmî seyahatlere başlamıştır.
- Ali b. Medînî ve Ahmed b. Hanbel gibi ünlü muhaddislerden hadis dinlemiştir.
- Tanınmış talebeleri arasında Tirmizî ve benzeri muhaddisler vardır.
- Hicri 275 (889) yılında vefat etmiştir.

Ebu Dâvûd

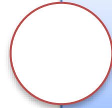
es-Sünen

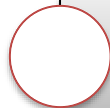
Bu eseri uzun süren ilmî seyahatleri esnasında topladığı hadislerden seçmek suretiyle meydana getirmiştir.
Yirmi yılda tamamlanan eser hocası Ahmed b. Hanbel tarafından takdir edilmiştir.

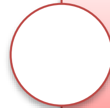

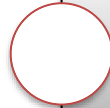
4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

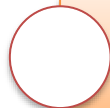
Nesâî

Tam adı, Ebu Abdirrahman Ahmed b. Şuayb en-Nesâî'dir.

On beş yaşında iken ilim tahsiline başlamıştır.

Önemli ilim merkezlerini dolaşmıştır.

Birçok ünlü muhaddisten hadis dinlemiştir.

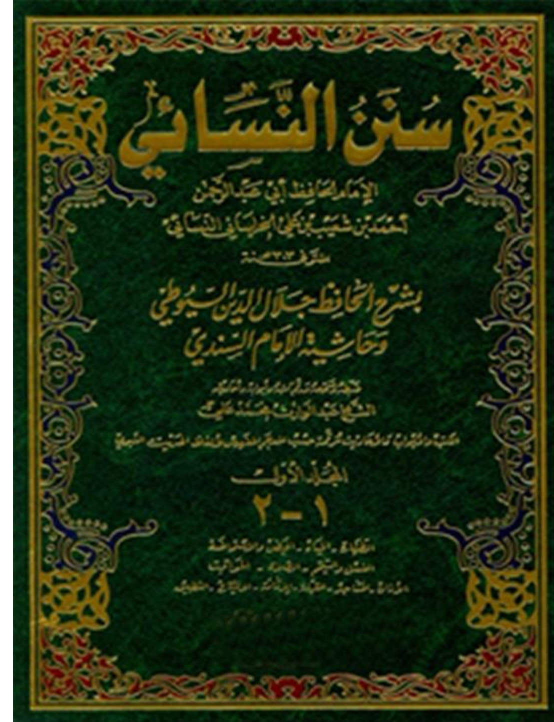

Hicri 303 (915) yılında vefat etmiştir.

Nesâî

es-Sünen

Nesâî bu eserinde, hadis seçiminde oldukça titiz davranmıştır. Hadislerin kabulünde ağır şartlar ileri sürmüştür.

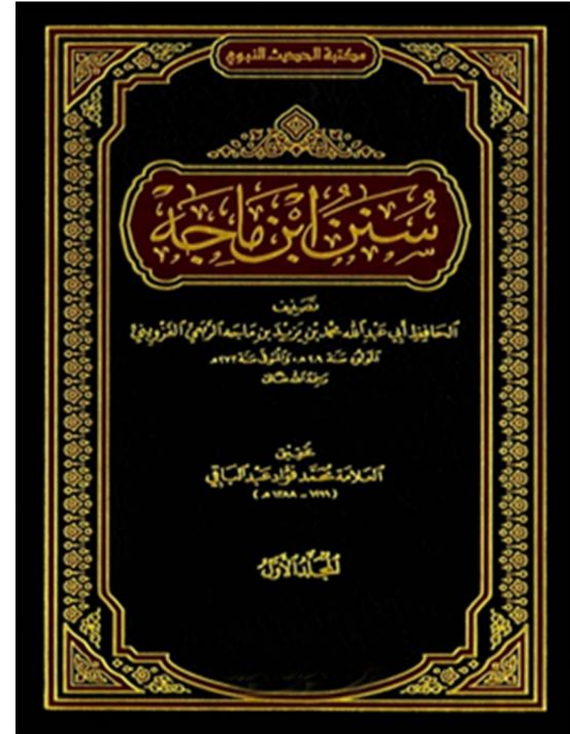
İbn Mâce

- Tam adı, Ebu Abdillâh Muhammed b. Yezîd el-Kazvinî'dir.
- 15-20 yaşlarında iken memleketinde ilimle meşgul olmaya başlamıştır.
- Önemli ilim merkezlerini dolaşmıştır.
- İlim merkezlerinde karşılaştığı âlimlerden istifade etmiştir.
- Hicri 273 (887) yılında vefat etmiştir.

İbn Mâce

es-Sünen

Bu eser, sonraki dönem âlimleri tarafından Kütüb-i Sitte'nin altıncı kitabı kabul edilmiştir. Düzgün tertibi, az tekrarı ve kısa hadisleriyle dikkat çekmiştir.

Kütüb-i Sitte'nin dört süneni ilim ehli tarafından

Sünen-i erbaa

veya

Kütüb-i erbaa

(dört sünen kitabı) olarak bilinmektedir.

Kütüb-i Sitte ismiyle meşhur olan altı hadis kitabı daha sonraki âlimler tarafından en güvenilir kitaplar kabul edilmiştir.

4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

Üç hadis kaynağının Kütüb-i Sitte'ye ilâve edilmesiyle
Kütüb-i Tis'a (dokuz temel hadis kitabı) şeklinde bir kavram ortaya çıkmış ve yaygınlaşmıştır.

İlâve edilen üç eser ve müellifleri

İmam Mâlik ve el-Muvatta'ı

Dârimî ve es-Sünen'i

Ahmed b. Hanbel ve el-Müsned'i

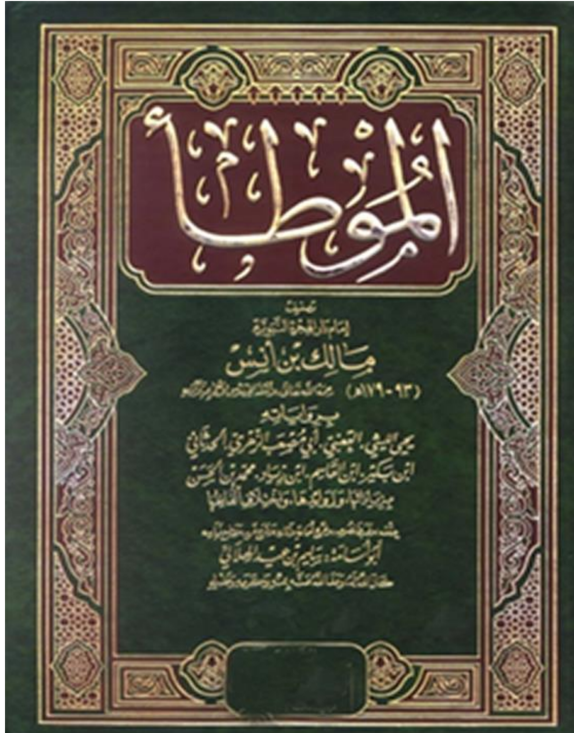
İmam Malik

- Tam adı, Ebu Abdillâh Mâlik b. Enes el-Esbahî'dir.
- Mâlikî mezhebinin imamı olan Mâlik b. Enes, Medine'de yetişmiştir.
- En meşhur hocası İbn Şihâb ez-Zührî'dir.
- Yirmi yaşından itibaren Mescid-i Nebî'de hadis ile fıkıh okutmuştur.
- Ders halkasına katılanlar arasında İmam Ebu Hanîfe ve talebeleri gibi meşhur fakîhler bulunmaktadır.
- Hicrî 179 (795) yılında vefat etmiştir.

4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

el-Muvatta

Mâlik b. Enes

Hadis otoritelerince bu ilmin zirve şahsiyetlerinden biri kabul edilen ve çok hadis ezberlemiş olan İmam Mâlik titizliği sebebiyle az rivayette bulunmuştur.
Seçtiği hadisleri bu eserinde toplamıştır.

Dârimî

Tam adı, Ebu Muhammed Abdullah b. Abdirrahman ed-Dârimî'dir.

Memleketinde aldığı ilk eğitiminden sonra ilmî seyahatlere çıkmıştır.

Buralarda karşılaştığı birçok meşhur âlimden hadis dinlemiştir.

Talebeleri arasında Buhârî, Müslim, Tirmizî, Ebu Dâvûd ve Nesâî gibi otoriteler bulunmaktadır.

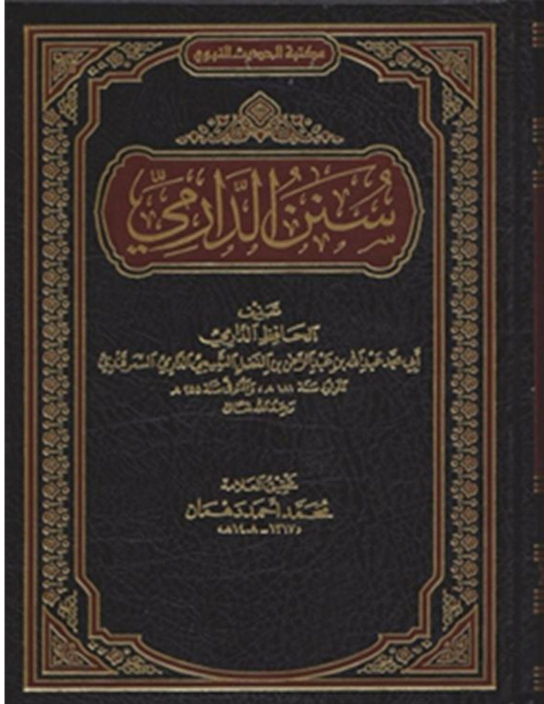
Zühd esasına dayalı mütevâzı bir hayat yaşamıştır.

Hicrî 255 (869) yılında vefat etmiştir.

es-Sünen

Dârimî

Tertibi mükemmel bir eserdir. Bu nedenle bazı âlimler tarafından Kütüb-i Sitte'nin altıncı kitabı olmaya uygun görülmüştür.

Ancak rivayetlerinden bir kısmının zayıf olduğu öne sürülerek bu görüş kabul edilmemiştir.

Ahmed bin Hanbel

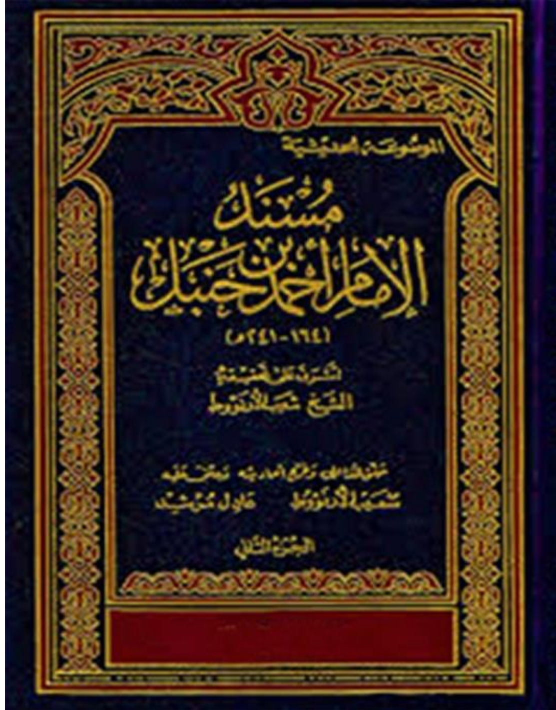
- Tam adı, Ebu Abdillâh Ahmed b. Hanbel eş-Şeybânî'dir.
- Hanbelî mezhebinin imamıdır.
- Bağdat'ta doğmuş ve burada büyüyüp yetişmiştir.
- İlk eğitiminden sonra hadisle meşgul olmaya başlamış, devrin en meşhur muhaddislerinin ders halkalarına katılmıştır.
- Talebeleri arasında Buhârî, Müslim, Tirmizî, Ebu Dâvûd ve Nesâî bulunmaktadır.
- Hicrî 241 (855) yılında vefat etmiştir.

4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

AİHL /10/ HADİS

el-Müsned

Ahmed b. Hanbel

1000 civarında sahabiden nakledilen 27.500'den fazla hadis ihtiva etmektedir.

Sadece sahih hadis derlemek maksadıyla yazılmadığı için içinde hasen ve zayıf rivayetler de yer almıştır.

4.2. Kütüb-i Sitte ve Musannifler

Kütüb-i Sitte ve Musannifleri

Sahîhayn

- Buhârî ve el-Camiu'ssa-hih
- Müslim ve el-Camiu'ssa-hih

Sünen-i Erbaa

- Ebu Davud ve es-Sünen
- Nesai ve es-Sünen
- Tirmizi ve es-Sünen
- İbn Mace ve es-Sünen

Kütüb-i Tis'a

- Kütüb-i Sitte
- İmam Malik, el-Muvatta
- Ahmed b. Hanbel, el-Müsned
- Darimi, es-Sünen

Hazırlayan
Sibel AKÇA